

Tuberkulos, smittsam

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Susanna Lundvall och Katarina Madehall, Anette Svensson
Charlotta Karlsson, Niclas Thunander, Vårdhygien

Smittsamhet

Smittan är luftburen. Små droppar med bakterier sprids via luft i samband med hosta eller vid arbetsmoment med risk för aerosolbildning (till exempel bronkoskopi) och kan smitta via inandning. För smitta krävs som regel långvarig eller upprepad närbkontakt med smittsam patient.

Tuberkulos i andra organ än lungor och svalg bedöms inte som smittsam, dock rekommenderas andningskydd (klass FFP3) i samband med spolning av dränering eller fistlar från tuberkulösa abscesser på grund av risk för aerosolbildning.

Smittsamheten upphör vanligtvis efter två veckors behandling med tuberkulostatika förutsatt att patienten förbättras kliniskt och inte har en antibiotikaresistent bakteriestam.

Patient med misstänkt eller verifierad lung- eller larynxtuberkulos.

-Gäller tills patienten är smittfri. Vanligtvis efter två veckors behandling.

Mottagning	Patienten bedöms i lokal anpassad för luftburen smitta med direktgång till undersökningsrummet från utsidan. Patienten ska inte vistas i väntrum. Har patient vistats i väntrum eller i allmänt utrymme se Smittspårning .
Vårdrum	Eget rum med luftsluss och stängd dörr. Vid låg misstanke på tuberkulos: Patient med hosta och opspecifiserade lungförändringar som provtas för Tuberkulos som led i allmän utredning vårdas på enkelrum med egen toalett och dusch. Luftsluss krävs inte.

Skyltning	<p>Märk vådrummet med gul skylt ”Isolering”</p> <p>Länk till Smittsamhet eller infektionskänslighet-märkning av vådrum</p> <p>Informera patienten att dörren till vådrummet märks och varför detta görs</p>
Patient	<p>Informera patienten om att hosta i papper eller näsduk som läggs direkt i papperskorg.</p>
Personal	<p>Andningsskydd FFP3 bärs vid vistelse i rum där patient vårdas eller behandlas.</p> <p>Andningsskydd fungerar bara om de sluter tätt mot huden. Kontrollera passform och täthet. Gör tillpassningstest vid varje användning, se länk till film för beskrivning.</p> <p>Skyddseffekten försvinner om användare har skäggstubb eller skägg.</p> <p>Andningsskyddet tas på och av i förrum/luftsluss alternativt direkt utanför patientrummet om förrum/sluss saknas.</p> <p>Andningsskydd är engångsmaterial och får ej återanvändas.</p>
Medpatienter	<p>Se Smittspårning</p>
Måltider	<p>Serveras på rummet. Använt porslin och bricka tas omhand på sedvanligt sätt.</p>
Avfall Tvätt	<p>Vanlig hantering.</p>
Medicinskteknisk utrustning/hjälpmedel	<p>Utrustning rengörs enligt rutin.</p>

Städning	<p>Vanlig rutin gäller. Se Städning i vårdmiljö</p> <p>Andningsskydd FFP3 bärs vid vistelse i rum där patient vårdas.</p>
Slutstäd	<p>Vårdrummet beläggs tidigast två timmar efter det att patienten lämnat rummet. Städning kan ske tidigare om andningsskydd FFP3 används.</p> <p>Städ enligt vanlig rutin. Städning i vårdmiljö</p>
Besök	<p>Personer som tidigare haft nära kontakt med patienten behöver inte bära andningsskydd.</p> <p>Övriga besökare ska bära andningsskydd FFP3.</p> <p>Barn och ungdomar under 18 år bör inte besöka patienten om de inte tidigare haft nära kontakt.</p>
Behandling/undersökning utanför enheten	<p>Vid behov av undersökning och behandling utanför enheten ska transportväg och tidpunkt planeras tillsammans med mottagande enhet.</p> <p>Transport inom sjukhuset sköts av avdelningspersonal.</p> <p>Vid behov av omvårdnad under transport tillämpas basala hygienrutiner och andningsskydd FFP3 används.</p> <p>Munskydd/andningsskydd ska inte användas på patienten.</p> <p>Ge patienten engångsnäsdukar och plastpåse. Informera patienten om att hosta i näsduk som läggs direkt i plastpåsen.</p> <p>Vid behov av tandvård ska patienten remitteras till sjukhustandvården.</p>

Patient med misstänkt eller verifierad tuberkulosinfektion utanför lungorna	
Undersökning/behandling	Vid behandling eller åtgärd där aerosolbildning kan uppstå (till exempel spolning och dränage av abcess) ska andningsskydd FFP3 användas under arbetsmomentet samt två timmar efteråt.
Vårdrum	Patient med dränage eller andra utfarter vårdas på enkelrum med egen dusch och toalett.
Skyltning	Märk vådrummet med gul skylt ”Isolering” Länk till Smittsamhet eller infektionskänslighetsmärkning av vådrum Informera patienten att dörren till vådrummet märks och varför detta görs.
Ledningsrutiner	
Personal	Gravida och personal med nedsatt immunförsvar bör om möjligt inte delta i vården av patient med smittsam tuberkulos.
Smittspårning	Kontakta vårdhygien och smittskydd. Upprätta lista över personer som exponerats för turberkulos: <ul style="list-style-type: none">• Person som vistats i samma lokal som patient med turberkulos.• Person som vistats i lokal där mindre än två timmar gått sedan patient med turberkulos lämnat rummet.

Nationella Vårdhandboken [Tuberkulos](#)

Vid upptäckt av felaktig information eller länk var vänlig meddela faktaägare.